

Seneste Nyt nr. 33

Stiftet onsdag den 12. juni 2008

Foreningen Svend Gønge

December 2010

Pro honore patriae

Foreningen Svend Gønge

Møllergaarden 3,
4750 Lundby
Tlf.: 6130 1004

goenge@lundbyweb.dk

www.lundbyweb.dk

Bestyrelse:

Formand:
Peter Sten Hansen

Næstformand:
Villy Lorich

Kasser:
Jens Hallqvist

Sekretær:
Jens Beck

Bestyrelsesmedlem:
Gunnar Stobbe

Redaktion på SN:
Jens Beck,
svendgoengepoulsen@gmail.com

Snaphaner...

Skånske Krig 1676-1679 oplevede nogle af de største og blodigste slag i Skandinaviens historie. Byer blev bombarderet og stormede, huse og gårde blev plyndret og brændt i hærenes forsøg på at manøvrere hinanden ud på den begrænsede plads som den skånske halvø trods alt repræsenterer. Den danske hovedarmé operede primært mellem støttepunkterne Landskrona, Helsingborg og Kristianstad og invasionsstyrken viste sig senere at have en yderst begrænset kapacitet til at handle mere dybt ind i landskabet.

Efter nederlaget i slaget ved Fylleån uden for Halmstad i 1676 forblev danskerne på den sydlige front under resten af krigen henvist til, at operere på skånsk område. De danske sejre på havet gjorde dog, at den svenske krigsledelses planlagte troppebevægelser ad søvejen blev opgivet. Alle tropper og forsyninger som var nødvendige i kampen mod den invaderende hær ville fremover landledes blive transporteret sydpå langs de få veje fra Småland.

Hönjarum Skanse ved Strömsborg

For en vellykket kampagne, måtte danskerne på deres side, forstyrre eller helst helt afskære, svenskernes nye forsyningslinier. Det var måske lettere sagt end gjort, når heller ikke danskerne kunne være sikker på at alle de lokale i den nordlige del af Sverige var loyale og sandfærdige som guider og meddelere.

Ambassadører:

Godsejer,
Kammerherre og
Hofjægermester,
Bernt Johan Collet,
Lundbygård.

Hofjægermester og
Godsejer,
Peter Zobel,
Bækkeskov.

Godsejer,
Peter Oxholm
Tillisch,
Rosenfeldt.

Godsejer,
Gerner Wolff-
Sneedorff,
Engelholm.

Godsejer,
Peter Henrik
Tesdorpf
Gjorslev Gods.

Regionsmedlem,
Peter Madsen
Rone Klint, Præstø.

Borgmester,
Marie Stærke,
Køge kommune.

Borgmester,
Henrik Holmer,
Vordingborg
Kommune.

Borgmester,
Henning Jensen,
Næstved Kommune.

Borgmester,
Poul Arne Nielsen,
Stevns Kommune.

Borgmester,
Knud Erik Hansen,
Faxe Kommune.

Tidl. borgmester,
René Tuekær,
Faxe Kommune.

Tidl.
folketingsmedlem,
socialrådgiver,
Hanne Reintoft

Danske enhed, der blev sendt til grænseregioner med Småland kunne være yderst sårbare over for de svenske modforanstaltninger.

Når svenske styreker fangede snaphanerne blev der gjort kort proces

Friskytterne blev opfattet af svenskerne som farlige, grusomme og illoyale undersåtter, der vendte deres våben mod deres egen konge.

Vanskeligheder ved at få kvalitative underretninger og manglende evne til at føre i dybden af svenskernes områder blev løst ved dannelse af friskytteforbundene (snaphanekompanierne). Totalt rekruteredes omkring 2000 loyale skånske mænd til denne beredne styrke, der næsten kan sammenlignes med lette dragoner. På trods af hestene organiseredes enhederne i kompanier (kavaleriets tilsvarende var ellers eskadroner).

Med friskyttekompanierne fik Kristian V et offensivt våben, der kunne bruges til asymmetrisk krigsførelse og alvorligt forstyrre den svenske vedligeholdelses linje. Gennem deres lokale viden, ville de også kunne give den danske krigs ledelse pålidelige efterretninger.

Læs mere:

www.skanskfrihet.org/historia/kriget78.html

Glædelig gøngejul og godt nytår!

Hermed skal alle vores medlemmer ønskes en rigtig glædelig jul og et godt

Gina Øbakke, Stevns Kommune. Generallojtnant, Kjeld Hillingsø Turistchef, Lars Nielsen Borgmester, Anders Pettersson, Osby Kommun. Viceborgmester, Erland Nilsson, Osby Kommun. Kultur- och fritidschef, Tommy Johansson, Osby Kommun. Ordförande i Föreningen för Snapphanelandet, Marco van Brink, Osby. Kollektive medlemmer: Lundby Menighedsråd Borgerforeningen Lundby Eskildstrup Kulsvierlaug	nytår! Året, vi nu er ved at forlade, blev et aktivt og begivenhedsrigt gøngeår. Vi fejrede Gøngenhøvdingen Svend Poulsens 400 års fødselsdag, og det blev en fejring med manér. Vi var lidt nervøse for i Foreningen Svend Gønge at påtage os opgaven, at sørge for, at den gamle hæderkronede kriger blev fejret efter fortjeneste. Ikke fordi vi tvivlede på berettigelsen heri, men fordi vi er en lille forening, og Svend Poulsen er en af Danmarks helt store personligheder med heltestatus. Vi har i bestyrelsen evalueret forløbet af gøngeåret, og vi var tilfredse. Vi synes, det er lykkedes foreningen at få Svend Poulsen i fokus igen, og vi oplevede, at der overalt i landet – og i Skåne – blev afholdt arrangementer i anledning af hans 400 års fødselsdag. Selv havde vi en stribe arrangementer. Vi afholdt foredrag med Kaare Johannesen, Gitte Kjær, Hanne Reintoft, vores egen Birgit Rasmussen (Kulsoen), vi havde et stort historisk Gøngemarked i Lundby, hvor der kom omkring 5000 gæster. Vi holdt en storslået fødselsdagsfest på Svend Gøngeskolen med tidstypisk mad, musik og underholdning. 150 gæster havde en pragtfuld aften. Vi havde en særdeles vellykket debatdag i november, hvor Kjeld Hillingsø, Lars Cramer-Petersen og Kim Wagner brillerede med deres store viden for 80 særdeles interesserede gæster, og endelig var omkring 100 med til 1600talsgudstjenesten i Lundby Kirke senere i november. Dertil har vi sammen med Museerne Vordingborg lavet en fin gøngeudstilling på Køng Museum, vi har deltaget i en stribe arrangementer på Sjælland og i Skåne. Vi var med ved Næstveds 875 års jubilæum, hvor vi vakte stor opsigt i vores historiske dragter, vi var med ved Kulsviernes festival i Eskilstrup, vi har holdt mange foredrag i diverse foreninger på Sjælland og Sydhavsøerne, og vi har ved flere lejligheder været i Skåne, hvor man har modtaget os med åbne arme. Vi var med ved 1600talsmarkedet i Lönsboda, og utallige er de skånske hjem, hvor der nu er billeder af vores udklædte i familiealbummet. Vi var også med, da Verum rejste verdens første statue af Svend Poulsen. I gøngeåret knyttede vi også kontakter til nye samarbejdspartnere, ikke mindst Föreningen Snapphaneland i Skåne, som er vores søsterorganisation, men også C. A. Cederborgsällskapet i Skåne, som besøgte Lundby i maj. Alt i alt er vi særdeles stolte af det, vi nåede. Vi nåede ikke at få fotobogen ”Sydsjælland – i Gøngenhøvdingens fodspor” færdig i 2010. Men det er godt at have noget at se frem til, og bogen udkommer i sommeren 2011. Der er virkelig noget at glæde sig til. Nu skal man ikke tro, at Foreningen Svend Gønge lægger sig på den lade side efter gøngeåret. Vores formålsparagraf handler ikke kun om at fejre Gøngenhøvdingens 400 års fødselsdag. Den handler også om at udbrede kendskabet til Svend Poulsen og hans samtid efter jubilæumsåret. Og så handler den om at arbejde for at etablere et historisk oplevelsescenter for Svend Poulsen i den by, han bosatte sig i fra 1661 til sin død mellem 1679 og 1691, Lundby. Der vil blive sat fuld kraft på at realisere de planer i 2011. Ikke forstået sådan,

at oplevelsescenteret, som har fået arbejdstitlen Gøngeland, vil stå klar i 2011, men vi vil lægge grunden til, at det kan etableres og stille og roligt blive bygget op i de kommende år. I øvrigt i tæt samarbejde med vores søsterorganisation i Skåne, Föreningen Snapphaneland, som har lignende planer.

Dertil vil vi afholde en række foredrag for vores medlemmer, og ikke mindst sammen med Borgerforeningen Lundby, Medborgerhuset Lundby og Rollespil Svend Gønge lave det bedste Gøngemarked nogensinde lørdag-søndag den 20.-21. august 2010 i Lundby-Parken i Lundby.

Der skal lyde en tak til Medborgerhuset Lundby, som har givet os lov til at indrette et af lokalerne i Medborgerhuset som ”gøngestue”. Vi har fået lov til at udstille nogle af vores mange genstande, blandt andet gaver fra samarbejdspartnere. Tak for det!

Vi vil som hidtil løbende orientere vores medlemmer via Seneste Nyt, og på vores del af internetportalen www.syvsogne.dk. På forsiden er der et link til Svend Gønge, hvor alle vores aktiviteter er omtalt.

Og så håber vi, at rigtig mange af vores medlemmer kommer til generalforsamlingen i marts, datoen bliver offentliggjort i et kommende nummer af Seneste Nyt.

Lad os til sidst ønske alle et godt gøngeår 2011! På gensyn til flere spændende arrangementer!

Og glædelig jul og godt nytår!

Foreningen Svend Gønge
Bestyrelsen

Dania Regnum, 1635

Hilsner fra vore medlemmer:

Fra Dragtjournalen...

God jul - og så ville jeg lige gøre opmærksom på at Næstved Museums sidste nummer af Liv og Levn indeholder en artikel om klædedragten på Sydsjælland i 1600-tallet (Næstved og Vordingborg) og Svend Gønge og Skåne er skam også lige nævnt i forbifarten.

Dragtjournalen
Tidsskrift udgivet af Den danske Dragt- og Tekstilpulje
www.Dragt.dk

Vänner i Svend Gønge!

Även vi tackar för trevlig samvaro och förnämligt mottagande vid besök från Cederborg Sällskapet i maj och vid 400-årsfirandet i augusti. Det var med stor glädje vi deltog i dessa aktiviteter.

Från såväl Cederborg Sällskapet som oss privat önskar vi alla vänner i Lundby

God Jul och Ett Gott Nytt År!

Med de bästa hälsningar

Irene och Karl Göran Jonsson, Osby, Gønge och Sverige